

Andrzej Cichy

Prawne aspekty organizacji bezpiecznych imprez masowych o charakterze sportowym

Roczniki Administracji i Prawa 18/1, 243-253

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Oryginalny artykuł naukowy
Original article

Data wpływu/Received: **21.01.2018**

Data recenzji/Accepted: **5.04.2018**

Data publikacji/Published: **30.06.2018**

Źródła finansowania publikacji: **Wyższa Szkoła Humanitas**

DOI: 10.5604/01.3001.0012.6002

Authors' Contribution:

(A) Study Design (projekt badania)

(B) Data Collection (zbieranie danych)

(C) Statistical Analysis (analiza statystyczna)

(D) Data Interpretation (interpretacja danych)

(E) Manuscript Preparation (redagowanie opracowania)

(F) **Literature Search (badania literaturowe)**

Andrzej Cichy*

**PRAWNE ASPEKTY
ORGANIZACJI BEZPIECZNYCH IMPREZ MASOWYCH
O CHARAKTERZE SPORTOWYM**

WPROWADZENIE

Celem opracowania jest przedstawienie wymogów prawnych dotyczących zarządzania organizacją sportowych imprez masowych, głównie w kontekście utrzymania ładu i porządku publicznego. Zastosowano tu metody badawcze analizy piśmiennictwa oficjalnego oraz aktów prawnych. Przedstawiono zakres obowiązków, jakie musi spełnić organizator, oraz określa wymagania dotyczące jego kompetencji, wiedzy i doświadczenia, a także powinności uczestników imprezy, czyli nakazy i zakazy wynikające bezpośrednio z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz regulaminu

* dr; Wydział Administracji i Zarządzania Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu.

danego obiektu. Wskazano także odpowiednie służby, które pilnują ładu i porządku podczas takich wydarzeń. Poza tym przedstawiono cały proces pobytu na stadionie, czyli identyfikację uczestników, sprzedaż biletów czy kwestię wstępu na mecz osoby niepełnoletniej. Poruszono również tematykę zakazów stadionowych.

OBOWIĄZKI ORGANIZATORA IMPREZY MASOWEJ

Organizator imprezy masowej (zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych) zobowiązany jest do utrzymania porządku i zapewnienia bezpieczeństwa osobom obecnym.

Do podstawowych obowiązków organizatora należy spełnienie warunków bezpieczeństwa obiektów, na których odbywają się imprezy. Kryteria tych warunków są określone w konwencji nr 120 Rady Europy (dotyczą w szczególności imprez sportowych), przepisach prawa budowlanego, sanitarnych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz w rekomendacjach Komitetu Stałego Konwencji Europejskiej¹. Obiekty sportowe powinny być bezpieczne zarówno dla kibiców, jak i uczestników. Nie powinny w żaden sposób ułatwiać ani sprzyjać aktom przemocy, ale być tak zaprojektowane, aby ułatwiać skuteczne kontrolowanie tłumu oraz zapewniać dogodne warunki pracy służbom porządkowym. Ważne jest także, aby dany obiekt umożliwiał efektywne oddzielenie kibiców rywalizujących ze sobą zespołów. Obiekty sportowe powinny być wyposażone w dobrej jakości system informowania widzów oraz innych uczestników. Jest to istotne, gdyż w nagłych i niebezpiecznych sytuacjach może to być jedyny sposób, aby przekazać informacje wszystkim obecnym. Kolejnym ważnym aspektem jest łączność służb porządkowych, ponieważ nie wszystkie informacje muszą być podane do publicznej informacji. Zazwyczaj do tego typu porozumiewania się używana jest bezprzewodowa ultrakrótkofalowa łączność radiowa.

Następnym wymogiem, jaki stawiany jest organizatorom, jest wytyczenie dróg ewakuacyjnych, a raczej takie zaprojektowanie obiektów, aby umożliwiały natychmiastową ewakuację w razie jakiegos zagrożenia, np. pożaru bądź naruszenia konstrukcji stadionu. Oczywiście standardem jest utrzymanie tego rodzaju miejsca w stanie idealnym, który zapobiega powstaniu pożaru, jednak nie każdą sytuację można przewidzieć. Zdarza się, że kibice używają materiałów pirotechnicznych. Dlatego nie tylko wyjścia ewakuacyjne muszą być w ciągłej gotowości. Istotne są też drogi umożliwiające dojazd służb ratowniczych i policji.

Powołanie osoby odpowiedzialnej za koordynację wszystkich działań w zakresie bezpieczeństwa również należy do obowiązków organizatora imprezy masowej².

Organizator imprezy masowej ma obowiązek uprzedzić władze lokalne o ilości służb porządkowych. Istotne jest również uzgodnienie wszelkich szczegółów z policją i strażą pożarną oraz ich roli w całym wydarzeniu.

¹ K. Augustyniak, *Ochrona osób i mienia*, Toruń 2008, s. 737.

² *Ibidem*, s. 738.

Kolejnym obowiązkiem jest zapewnienie na czas imprezy pomocy medycznej. Organizator musi więc zatrudnić odpowiednio wyszkolony personel oraz wyposażyć go w profesjonalny sprzęt lekarski oraz karetkę.

Następnym bardzo ważnym zadaniem organizatora jest zapewnienie na czas trwania całego wydarzenia funkcjonowania odpowiednich służb porządkowych. Ich głównym zadaniem jest zapobieganie wszelkiej przemocy oraz gaszenie wybuchu agresji w „zarodku”. W związku z tym bezpieczeństwo na stadionie zależy od przygotowania i przeszkolenia właśnie tych służb.

Obowiązkiem organizatora jest też identyfikacja osób biorących udział w imprezie sportowej podwyższonego ryzyka.

OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW IMPREZY MASOWEJ

Nałożenie na uczestników imprezy masowej obowiązków wiąże się z zapewnieniem bezpieczeństwa, z bezkonfliktowym i spokojnym przebiegiem takiego wydarzenia. Obowiązki te opracowywane są na podstawie wspomnianej ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przez organizatora imprezy oraz umieszczane w regulaminie danego obiektu bądź imprezy. Powinien być on umieszczony w widocznym miejscu, tak aby każdy z uczestników mógł się z nim zapoznać.

Na imprezy masowe zabrania się wstępu osobom, które:

- są w stanie nietrzeźwym bądź pod wpływem innych środków odurzających,
- posiadają zakaz uczestnictwa w takich wydarzeniach,
- mają przy sobie niebezpieczne narzędzia.

Osobom obecnym na imprezie masowej zabrania się:

- posiadania materiałów pirotechnicznych, wybuchowych czy broni,
- załatwiania potrzeb fizjologicznych poza miejscami do tego przeznaczonymi,
- przebywania w miejscach, które nie są do tego przeznaczone, np. na drzewach,
- posiadania napojów alkoholowych.

Dodatkowo każdy z uczestników musi obowiązkowo wykonywać wszelkie polecenia czy prośby służb porządkowych.

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych szczegółowo przedstawia kwestie prawne, związane z organizacją imprez oraz wskazuje na jakie szczególne zachowania kibiców reakcja powinna być wyjątkowa.

WYMOGI DOTYCZĄCE ORGANIZATORA IMPREZY SPORTOWEJ ORAZ JEGO KOMPETENCJE

Zgodnie u ustawą z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych organizatorem imprezy sportowej może zostać osoba fizyczna bądź prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej. Osoba taka jest zobligowana

maksymalnie do trzydziestu dni przed planowanym terminem rozpoczęcia imprezy masowej wystąpić z wnioskiem o pozwolenie na jej przeprowadzenie do odpowiednich organów administracji. Zorganizowanie tego typu imprezy bez zezwolenia jest wykroczeniem – grozi za to kara grzywny nie mniejsza niż 240 stawek dziennych, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8³.

Istnieje również możliwość uzyskania zezwolenia wielokrotnego, tzn. zgody na przeprowadzenie przez tego samego organizatora w tych samych obiektach i na terenach co najmniej dwa razy w roku, albo na imprezy, dla których opracowano terminarz. Organizator zobowiązany jest na 14 dni przed planowanym terminem ich przeprowadzenia przekazać właściwym ze względu na miejsce przeprowadzenia imprezy masowej komendantom policji i państwowej straży pożarnej, dysponentowi zespołów ratownictwa medycznego oraz państwowemu inspektorowi sanitarnemu następujące informacje⁴: program i regulamin imprezy masowej wraz z informacją o sposobie udostępnienia go uczestnikom imprezy masowej; regulamin obiektu (terenu) wraz z informacją o sposobie udostępnienia go uczestnikom imprezy masowej; o liczbie miejsc dla osób na imprezie masowej, a jeżeli organizator zamierza udostępnić na meczu piłki nożnej miejsca stojące – również o liczbie miejsc stojących, o przewidywanych zagrożeniach bezpieczeństwa i porządku publicznego; liczbie, organizacji, oznakowaniu, wyposażeniu i sposobie rozmieszczenia służby porządkowej oraz służby informacyjnej; o osobie wyznaczonej na kierownika do spraw bezpieczeństwa, w tym jej dane obejmujące: imię, nazwisko, numer PESEL – o ile został nadany, numer i datę wydania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kierowników do spraw bezpieczeństwa imprez masowych, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka dodatkowo numer wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej; oraz o sposobie zapewnienia identyfikacji osób biorących udział w imprezie masowej – w przypadku meczu piłki nożnej lub imprezy masowej podwyższonego ryzyka.

Prawo przewiduje też możliwość wydania zakazu przeprowadzenia imprezy masowej przez władze administracyjne. Taka decyzja zaistnieje, gdy wójt czy prezydent miasta wyda negatywną ocenę, jeśli chodzi o warunki bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Możliwe jest także wydanie zakazu przeprowadzenia imprezy masowej bądź zgody na przeprowadzenie jej bez udziału kibiców – decyzją wojewody i zarządu powiatu. Prawo takie przysługuje dzięki ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych.

Uprawnienie to wiąże się z poprzednimi skutkami przeprowadzonych imprez masowych, a dokładniej z zakłóceniem porządku publicznego, np. ze względu na akty przemocy, chuligaństwa czy wandalizmu. Takie sytuacje w zupełności wystarczą wojewodzie, aby wydać zakaz w celu uniknięcia podobnych sytuacji na kolejnych imprezach.

³ Ibidem, s. 739.

⁴ P. Tyrała, *Nauki o bezpieczeństwie. Treści specjalistyczne w edukacji dla bezpieczeństwa*, Rzeszów 2013, s. 328.

Organizator imprezy masowej ma obowiązek ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone uczestnikom, czyli kibicom, jak też samym występującym, np. artystom czy zawodnikom.

SŁUŻBY ZAANGAŻOWANE W ORGANIZACJĘ MASOWEJ IMPREZY SPORTOWEJ

Służby porządkowe to podstawowa grupa, która odpowiada za wszystko, co dzieje się podczas imprezy sportowej, a szczególnie, jak sama nazwa wskazuje, za porządek oraz zachowanie kultury i dyscypliny wśród widzów. To właśnie do nich kierownictwo i zarząd klubu ma pełne zaufanie i na nich polega. Ludzie ci nie pełnią funkcji policjantów, lecz ich rola polega na pilnowaniu, czy przestrzegany jest regulamin oraz przepisy podczas imprezy.

Porządkowi powinni w możliwie największym stopniu zapewniać bezpieczeństwo uczestnikom poprzez aktywną obserwację oraz podejmowanie zdecydowanych, a nie agresywnych działań, w celu przywrócenia ładu i porządku publicznego.

Porządkowy jako pracownik bądź przedstawiciel organizatora imprezy powinien traktować widzów z szacunkiem, gdyż są to ludzie, którzy zapłacili za bilety aby uczestniczyć w widowisku, a nie traktować ich z góry jak chuliganów. Dlatego powinien zachowywać się serdecznie oraz życzliwie. Jego obowiązkiem jest wypatrywanie, szczególnie w sytuacjach wzbudzających negatywne emocje wśród kibiców (faule, bramki), potencjalnych zagrożeń i łamania przepisów. Nie może on jednak w żaden sposób utożsamiać się z żadną z drużyn. Musi zachować spokój i nie reagować na to, jaki jest wynik czy kto jest w posiadaniu piłki. Wtedy będzie szanowany przez kibiców.

Dobór takich pracowników jest bardzo istotny, gdyż powinny być to osoby o bardzo dobrej sprawności fizycznej, o odpowiednich predyspozycjach psychicznych. Muszą oni przestrzegać przyjętych wewnętrznych norm postępowania w przeróżnych sytuacjach i zawsze być pomocni w stosunku do widzów.

Porządkowym nie wolno:

- posiadać emblematów klubowych,
- używać barw klubowych, np. szalika czy koszulki,
- okazywać emocji po zdobytych golach,
- spożywać alkoholu i palić papierosów w trakcie trwania imprezy.

Każdy z porządkowych powinien być też odpowiednio wyposażony oraz ubrany w charakterystyczny, schludny strój, aby był łatwo rozpoznawalny przez uczestników, władze klubu czy policję oraz w razie potrzeby mieć w gotowości:

- środki łączności bezprzewodowej,
- ręczne wykrywacze metalu,
- latarki elektryczne,
- środki opatrunkowe,

- wzory biletów, identyfikatorów i zaproszeń,
- środki transportu,
- inne niezbędne i prawnie dozwolone środki ochrony osobistej.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami prawnymi każdy porządkowy powinien być wyposażony w identyfikator zawierający:

- nazwę wystawcy,
- numer identyfikacyjny,
- fotografię porządkowego,
- okres ważności,
- pieczęć i podpis wystawcy⁵.

Jak wcześniej wspomniano, organizator musi zapewnić służbę porządkową, która będzie odpowiednio wyszkolona oraz wyposażona i ubrana w wyróżniające się elementy ubioru. Zakres szkolenia służby porządkowej został określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011 r.⁶

Bardzo istotną zmianę odnośnie do uprawnień wprowadziła ustawa z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. W myśl art. 7 ust. 1 pkt 6 wymienionej ustawy wszyscy porządkowi muszą legitymować się ważną licencją pracownika ochrony⁷. Oznacza to, że przy zabezpieczaniu imprez masowych nie mogą być zatrudnione osoby nieposiadające licencji pracownika ochrony.

Istnieje również możliwość wsparcia ze strony policji. W sytuacji gdy służby porządkowe nie są w stanie skutecznie zapanować nad daną imprezą, natychmiast kierownik do spraw bezpieczeństwa w imieniu organizatora występuje o pomoc.

Organizacja zabezpieczenia imprezy masowej wiąże się z zaangażowaniem w te działania różnych sił policyjnych. Są to zarówno policjanci prewencji, ruchu drogowego, jak i policjanci na co dzień pracujący w wydziałach kryminalnych⁸. Szczególna rola spoczywa na policjantach, którzy zajmują się prewencją. Liczba policjantów oraz ich rola podczas takiej służby zależne są od konkretnej imprezy, liczby uczestników oraz wszelkich informacji, które zostały zgłoszone.

Podstawową formą pełnienia służby jest patrolowanie. Policjanci poruszają się pieszo bądź są zmotoryzowani. Często występują we wzmocnionych grupach trzyosobowych i patrolują jedną ulicę, np. bezpośrednio przyległą do miejsca imprezy masowej.

Oprócz działań ogólnopolicyjnych odpowiadają oni także za zapobieganie zdarzeniom naruszającym bezpieczeństwo i porządek publiczny, które bezpośrednio związane byłyby z odbywającą się imprezą oraz w razie potrzeby, na polecenie dowódcy zabezpieczenia podejmują interwencję w miejscu jej odbywania się⁹. Do nich należy prze-

⁵ K. Augustyniak, *Ochrona...*, s. 746.

⁶ *Ibidem*, s. 746.

⁷ *Ibidem*, s. 747.

⁸ Z. Małodobry, *Zadania Policji w zabezpieczaniu imprez masowych*, Katowice 2010, s. 25.

⁹ *Ibidem*, s. 2.

mowanie uczestników imprezy, ujętych przez służby porządkowe z powodu jakiegos złamania regulaminu bądź zakłócania porządku. Oczywiście policja jest na tyle elastyczna, że w razie potrzeby patrol prewencji pomaga w udroźnieniu ruchu czy osadza nietrzeźwych w izbach wytrzeźwień. Policjanci zajmują się także utrzymaniem ładu i porządku publicznego w środkach komunikacji oraz na wszelkich dworcach i stacjach kolejowych w czasie przejazdu uczestników imprezy. Można powiedzieć, że funkcjonariusze w pewnym sensie eskortują kibiców od jednej miejscowości do drugiej, czyli tam gdzie odbywa się impreza i tak samo w stronę powrotną. W przypadku przemieszczania się np. kibiców piłkarskich wynajętym autobusem również należy zapewnić im bezpieczeństwo. Najczęściej wygląda to tak, że przez całą trasę towarzyszą takiemu autobusowi policjanci, np. w nieoznakowanych radiowozach. W zależności od potrzeby, w danych punktach, przejazdach czy stacjach benzynowych, towarzyszą im również policjanci pełniący służbę w danym rejonie, asekurując przejazd oraz oczekując na ewentualne wezwanie od dowódcy wobec zaistniałej potrzeby natychmiastowego wsparcia, z powodu np. pojawienia się kibiców innej drużyny bądź jakiegokolwiek zakłócenia porządku, które często się zdarza nawet w postaci obrzucania kamieniami autobusu przez chuliganów. Dlatego niezmiernie istotna jest w takiej eskorcie łączność pomiędzy dyżurnymi jednostek i dowódcami zabezpieczenia przejazdu kibiców.

Podstawowe obowiązki policji w ochronie imprezy to:

- znajomość całego programu imprezy,
- zapoznanie się z biletami czy zaproszeniami, jakie obowiązują,
- zapoznanie się trasami dojazdowymi czy miejscami przemarszu uczestników,
- posiadanie wiedzy na temat zasad komunikowania się z przełożonym,
- przebywanie na wyznaczonym odcinku czy posterunku,
- zwracanie uwagi na ogólne bezpieczeństwo,
- natychmiastowe reagowanie w razie jakiegokolwiek wykroczenia,
- współpraca z innymi funkcjonariuszami,
- meldowanie przełożonym o spostrzeżeniach oraz podjętych działaniach dotyczących służby.

BEZPIECZEŃSTWO NA STADIONACH

Już od 1 sierpnia 2010 r. organizator meczu poza ramami ligi zawodowej ma obowiązek identyfikacji osób w nim uczestniczących. Wcześniejsza regulacja zobowiązywała do identyfikacji jedynie kibiców biorących udział w rozgrywkach zawodowych.

Organizator meczu piłki nożnej, zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych, musi zapewnić skuteczną identyfikację uczestniczących w danej imprezie sportowej osób, podczas której przetwarzane i weryfikowane są dane: imię i nazwisko, PESEL, rodzaj serii i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość. W przypadku rozgrywek meczów piłki nożnej w ramach ligi zawodowej obejmują one również wi-

zerunek twarzy. Zebrane dane organizator może przechowywać przez okres dwóch lat od dnia odbycia się meczu. Osoba, która dopuściła się zakłócenia porządku podczas imprezy sportowej, bądź naruszyła regulamin obiektu lub danej imprezy masowej, traci prawo wstępu na tego typu przedsięwzięcia. Zakaz stadionowy dzielimy na:

- zakaz klubowy – zabrania udziału w imprezach w danym klubie,
- zakaz zagraniczny – nakładany przez uprawnione do tego podmioty innych państw, o którym informację przekazuje się Komendantowi Głównemu Policji.

Organem uprawnionym do nałożenia zakazu klubowego jest organizator meczu piłki nożnej. Zakaz obejmuje uczestnictwo w kolejnych imprezach masowych, przeprowadzanych przez organizatora meczu piłki nożnej¹⁰. Nałożenie takiego zakazu umożliwia obowiązek identyfikacji wszystkich uczestników imprezy, przetwarzania danych oraz ich przechowywania przez organizatora meczu. W przypadku meczu piłki nożnej dane podlegające identyfikacji obejmują imię i nazwisko oraz numer PESEL, a w razie jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości¹¹. W przypadku meczów rozgrywanych w ramach ligi zawodowej dane podlegające identyfikacji to:

- imię i nazwisko,
- wizerunek twarzy,
- numer PESEL.

Organizator imprezy masowej powinien przechowywać te dane przez 2 lata od dnia odbycia się meczu piłki nożnej. Dane te są przesyłane do odpowiedniego organu, czyli do Komendanta Głównego Policji. Organizator meczu nakłada zakaz klubowy i w terminie 7 dni informuje o tym osobę, której ten zakaz dotyczy. Informacja ta musi określać okres obowiązywania zakazu, który nie może być dłuższy niż 2 lata. Osoba ukarana ma prawo odwołania się od zakazu klubowego do właściwego podmiotu prowadzącego rozgrywki.

Regulamin wewnętrzny organizatora określa szczegółowo formę, tryb i termin złożenia odwołania oraz tryb i termin jego rozpatrzenia. Odwołanie wstrzymuje wykonanie zakazu klubowego i powinno ono być rozpatrzone w terminie nie więcej niż 14 dni od daty złożenia odwołania. Z kolei orzeczenie wydane na skutek wniesionego odwołania jest ostateczne i nie podlega dalszemu zaskarżeniu. Organizator meczu ma obowiązek legitymowania osób przy sprzedaży biletów wstępu i ma prawo odmówić sprzedaży biletu osobie, wobec której zostało wydane orzeczenie:

- 1) zakazujące wstępu na imprezę masową,
- 2) zobowiązujące do powstrzymania się od przebywania w miejscach przeprowadzania imprez masowych, wydane przez sąd wobec skazanego w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności, albo wobec nieletniego,
- 3) o zakazie klubowym lub zakazie zagranicznym.

¹⁰ <http://www.prawo24.pl/a/zakaz-stadionowy> [dostęp: 10.03.2018].

¹¹ *Ibidem* [dostęp: 10.03.2018].

W czasie trwania meczu piłki nożnej nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym czuwają członkowie służby porządkowej oraz informacyjnej. Służby te są uprawnione do:

- 1) legitymowania osób uczestniczących w imprezie masowej, a w razie stwierdzenia braku uprawnień do uczestniczenia w niej – wezwania ich do opuszczenia imprezy masowej,
- 2) ustalania tożsamości uczestników,
- 3) przeglądania bagaży i odzieży uczestników,
- 4) wydawania poleceń porządkowych osobom zakłócającym porządek imprezy, a w przypadku niewykonania tych poleceń – wezwania ich do jej opuszczenia,
- 5) ujęcia i niezwłocznego przekazania policji osób stwarzających bezpośrednio zagrożenie lub dopuszczających się czynów zabronionych.

Po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość następuje sprzedaż biletu wstępu na dany mecz piłki nożnej, bądź po okazaniu dokumentu, który uprawnia do przebywania na nim. Na bilecie wstępu na mecz piłki nożnej lub na innym dokumencie uprawniającym do przebywania na nim umieszcza się dane, o których mowa w art. 13 ust. 4 oraz numer miejsca siedzącego, którego dotyczy ten bilet lub dokument uprawniający do przebywania na meczu¹². W określonych sytuacjach organizator meczu lub podmiot przez niego uprawniony ma prawo odmowy sprzedaży biletu lub innego dokumentu uprawniającego do uczestnictwa:

- a) osobie, wobec której zostało wydane orzeczenie:
 - zakazujące wstępu na imprezę masową,
 - zobowiązujące do powstrzymania się od przebywania w miejscach przeprowadzania imprez masowych, wydane przez sąd wobec skazanego w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności albo wobec nieletniego,
- b) osobie, wobec której zastosowano zakaz klubowy lub zakaz zagraniczny;
- c) osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa imprezy masowej. Organizator meczu piłki nożnej obowiązany jest prowadzić sprzedaż biletów wstępu lub przekazywać inne dokumenty uprawniające do przebywania na nim jedynie w miejscach siedzących.

Wejście na stadion bądź inny obiekt, na którym odbywa się mecz piłki nożnej, osoby małoletniej do lat 13 może nastąpić wyłącznie pod opieką osoby pełnoletniej. Należy wspomnieć, iż ustawodawca, chcąc dodatkowo podkreślić status osoby, niepotrzebnie zaznaczył, że osoba do lat 13 jest małoletnia. Niezależnie od tego że jest to oczywiste dla każdego, omawiane ograniczenie nie dotyczy osoby małoletniej, lecz jej wieku. W omawianym przepisie ustawodawca ustalił normę, według której wstęp na mecz piłki nożnej przez osobę małoletnią do lat 13 bez opieki osoby pełno-

¹² <http://www.arslege.pl/ustawa-o-bezpieczenstwie-impres-masowych/k441/s4333/> [dostęp: 10.03.2018].

letniej jest zabroniony i należy jej odmówić wstępu. Osoba pełnoletnia musi wejść na teren obiektu bezpośrednio razem z danym dzieckiem. Musi ona również spełniać ogólne wymogi dotyczące wejścia na stadion, tj. nie znajdować się pod widocznym wpływem alkoholu czy środków odurzających lub psychotropowych. Dodatkowo pod opieką jednej osoby dorosłej może znajdować się więcej niż jedna osoba. Jest to logiczne, gdyż w sytuacji kiedy ojciec wybrałby się na mecz z dwójką dzieci, to nie mógłby z nimi wejść na stadion. Oczywiście niezależnie od tego przykładu prawo nie wymaga, aby pomiędzy małoletnim a opiekunem istniała jakakolwiek więź, np. rodzina. Kolejnym niedopatrzaniem ustawodawcy jest fakt, iż opiekun ma obowiązek sprawowania pieczy nad małoletnim tylko podczas wstępu na teren obiektu. W świetle prawa bowiem przebywanie już na terenie obiektu nie wymaga ze strony osoby pełnoletniej opieki. Dodatkowe prawa i obowiązki dotyczące wstępu na mecz piłki nożnej przez osobę małoletnią mogą znajdować się w regulaminie obiektu.

PODSUMOWANIE

Bezpieczeństwo to jedna z podstawowych potrzeb oraz prawo, jakie gwarantuje nam Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Kibice jednak nie czują się na stadionach bezpiecznie. Projektowane są coraz bardziej bezpieczne obiekty, posiadające lepsze i prostsze drogi ucieczki. Tworzy się osobne sektory rodzinne, co przyczynia się do zwiększenia grona kibiców. Mimo to na terenie naszego kraju jest nadal zbyt dużo dawnej infrastruktury, która uwzględniała nawet miejsca stojące i oddzielała kibiców od murawy bieżnią, co znacznie pogarszało odbiór całego widowiska. Mimo obecnych ustaw i regulaminów każdej imprezy istnieją osoby chcące narużyć przepisy i niebojące się konsekwencji. Dzięki monitoringowi oraz obowiązkowej identyfikacji kibiców zazwyczaj nie ma większego problemu w odnalezieniu sprawców aktów wandalizmu. Ułatwia to z kolei nakładanie kar finansowych czy zakazów stadionowych. Chociaż niemal bezustannie trwają prace nad udoskonaleniem przepisów, to do tej pory nie udało się skutecznie zahamować funkcjonowania ruchów chuligańskich.

Bibliografia

- Augustyniak K., *Ochrona osób i mienia*, Toruń 2008.
Małodobry Z., *Zadania Policji w zabezpieczaniu imprez masowych*, Katowice 2010.
Tyrała P., *Nauki o bezpieczeństwie. Treści specjalistyczne w edukacji dla bezpieczeństwa*, Rzeszów 2013.
<http://www.prawo24.pl/a/zakaz-stadionowy>.
<http://www.arslege.pl/ustawa-o-bezpieczenstwie-imprez-masowych/k441/s4333/>.
Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1463, 1600).

Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1160).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wymogów, jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne (Dz.U. z 2011 r., nr 183, poz. 1087, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu utrwalania przebiegu imprezy masowej (Dz.U. nr 16, poz. 73).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie warunków bezpieczeństwa, jakie powinny spełniać stadiony, na których mogą odbywać się mecze piłki nożnej (Dz.U. nr 121, poz. 820).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie przekazywania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych (Dz.U. nr 54, poz. 329).

Streszczenie: W artykule opisano wymogi prawne dotyczące organizacji masowych imprez sportowych, przede wszystkim pod kątem bezpieczeństwa. Przedstawiono w nim zakres obowiązków, jakie musi spełnić organizator, oraz wymogi dotyczące jego kompetencji, wiedzy i doświadczenia, a także powinności uczestników imprezy, czyli nakazy i zakazy wynikające bezpośrednio z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz regulaminu danego obiektu. Wskazano także odpowiednie służby, które pilnują ładu i porządku podczas tego typu wydarzeń. Poza tym przybliżono cały proces pobytu na stadionie, czyli identyfikację uczestników, sprzedaż biletów czy kwestię wstępu na mecz osoby niepełnoletniej. Poruszono również tematykę zakazów stadionowych.

Słowa kluczowe: Prawo organizacji imprez masowych, obowiązki organizatorów, powinności uczestników, służby ochrony wydarzeń sportowych, pobyt na stadionie, zakaz stadionowy.

LEGAL ASPECTS OF ORGANIZATION OF SAFE SPIRIT PARTICULAR PARTIES

Summary: The article describes the legal requirements for the organization of mass sports events, primarily in terms of security. It presents the scope of duties that must be met by the organizer and the requirements concerning his competences, knowledge and experience, as well as the obligations of the participants of the event, that is orders and prohibitions resulting directly from the law on the safety of mass events and regulations of the given facility. The appropriate services were also pointed out, which ensure order and order during such events. In addition, the whole process of staying at the stadium was approximated, i.e. identification of participants, sale of tickets or the issue of entering a match for a minor. The subject of stadium bans was also discussed.

Keywords: The right to organize mass events, organizers obligations, participants obligations, sports protection services, stadium stays, stadium ban